

ELEVOPLÆG, SAMFUNDSFAG: ”HJERNEGYMNASTIK”

Samfundsfag C-niveau

Opgave 1:

Se film 1. Find sammen med din sidemand 3 steder, hvor I selftracker. Fælles opsamling.

Opgave 2:

Hvilke forskelle er der på de forskellige metoder til selvoptimering, som de tre film præsenterer?
Klassediskussion

Opgave 3a: samfundsperspektiv

Arbejd i grupper af 4 personer.

- Læs artiklen '[Hvad er konkurrencestaten](#)'
 - Diskuter herefter, hvad konkurrencestaten er, og hvordan det passer med den karakteristik af samtiden, som bliver beskrevet i film 3.
 - Hvad er det for nogle kritikpunkter, sociologen Rasmus Willig præsenterer af konkurrencestaten i disse 2 klip:
 1. <https://www.youtube.com/watch?v=UFDwUY4WEIQ>
 2. <https://www.youtube.com/watch?v=vyun8lBiBx8>
 - Hvordan passer kritikken sammen med de ulemper ved selftracking og præstationsfremmende midler, som film 2 og 3 præsenterer os for?
-

Opgave 3b: Sociologisk perspektiv

Arbejd i grupper af 4 personer

- Se på de forskellige karakterer, film 2 og 3 introducerer os for. Undersøg, hvordan deres syn på selvoptimering passer ind i den definition af senmodernismen, som Anthony Giddens eller Thomas Ziehe har givet. Inddrag citater fra filmenes karakterer og brug sociologernes begreber i jeres undersøgelse.
- Sociologien Pierre Bourdieu introducerede os for et begrebsapparat, hvor kapitaler, habitus, felt, doxa og illusio står centralt. Vurdér i grupper, om filmens cases opererer inden for ens felter med sammenlignelige doxa? Kan eliteidrætsfeltet, arbejdspladsen og uddannelsesfeltet sammenlignes? Overføres normer fra et felt til et andet?
- Diskuter, hvorvidt selftracking skaber uhensigtsmæssige strukturer, der tvinger aktørerne til at selvoptimere på bekostning af andre vigtige ting i deres liv, eller om aktørerne selv er i stand til at træffe beslutninger om, hvor meget de vil lade deres liv styre af de nye teknologiske muligheder for selvoptimering.

Fælles opsamling

ELEVOPLÆG, SAMFUNDSFAG: ”HJERNEGYMNASTIK”

Samfundsfag B-niveau

Opgave 1:

Se film 1. Find, sammen med din sidemand, 3 steder, hvor I selftracker. Fælles opsamling.

Opgave 2:

Hvilke forskelle er der på de forskellige metoder til selvoptimering, som de tre film præsenterer? Klassediskussion

Opgave 3a: Samfundstendensen

Arbejd i grupper af 4 personer. Læs hver jeres artikel:

1. [Artikel om MUS](#) (medarbejder-udviklings-samtalen)
2. [Artikel om KRAM](#) (Kost, Rygning, Alkohol og Motion) .
3. [Artikel om Svend Brinkmanns syn på arbejdsmarkedet](#)
4. [Artikel om iværksættereri som tidstrend](#) fra Euroman (brug unilogin til at logge på infomedia)

Fremlæg indholdet af jeres artikel for de andre i gruppen og diskuter følgende punkter:

- Hvordan ser det ideelle arbejdsmarked ud? Er det ok at slappe af? For hvis skyld går man på arbejde? Statens, arbejdsgiveren eller sin egen?
- Hvor rummeligt vil fremtidens arbejdsmarked (herunder arbejdsgiveren) være overfor medarbejdere, der ikke præsterer godt nok? Inddrag viden fra film 2 og 3 i diskussionen.
- Hvor rummeligt vil fremtidens offentlige sundhedsvæsen være overfor individer, der gør noget ved KRAM-faktorerne?
- Er selftracking eller medarbejder-tracking en uundgåelig del af fremtidens MUS og vores sundhedsvæsen?
- Er Ritalin eller Modafinil en uundgåelig del af fremtidens MUS?
- Hvilken effekt vil det have, hvis vi sygeliggør (medicinerer mod) den præstation, der ligger under middel?
- Ville du tage Ritalin eller Modafinil for at præstere godt i skolen eller på arbejdspladsen?

! Eleverne skal skrive deres svar på spørgsmålene ned !

Opgave 3b: sociologisk perspektiv

Inddel klassen i grupper af 4 elever: Filmene fokuserer på forskellige cases, hvor selvoptimering spiller en central rolle for karaktererne.

Undersøg i grupperne disse cases ud fra nedenstående spørgsmål:

- Se på de forskellige karakterer, film 2 og 3 introducerer os for. Undersøg, hvordan deres syn på selvoptimering passer ind i den senmoderne epoke (brug Giddens, Ziehe, Beck m.fl). Inddrag citater fra filmenes karakterer og brug sociologernes begreber i jeres undersøgelse.

(se næste side)

ELEVOPLÆG, SAMFUNDSFAG: ”HJERNEGYMNASTIK”

- Sociologien Pierre Bourdieu introducerede os for et begrebsapparat, hvor kapitaler, habitus, felt, doxa og illusio står centralt. Vurdér i grupper, om filmens cases opererer inden for ens felter med sammenlignelige doxa? Kan eliteidrætsfeltet, arbejdspladsen og uddannelsesfeltet sammenlignes? Overføres normer fra et felt til et andet?
- Diskuter, hvorvidt selftracking skaber uhensigtsmæssige strukturer, der tvinger aktørerne til at selvoptimere på bekostning af andre vigtige ting i deres liv, eller om aktørerne selv er i stand til at træffe beslutninger om, hvor meget de vil lade deres liv styre af de nye teknologiske muligheder for selvoptimering.

Fælles opsamling

ELEVOPLÆG, SAMFUNDSFAG: ”HJERNEGYMNASTIK”

Samfundsfag A-niveau

Opgave 1:

Se film 1. Find, sammen med din sidemand, 3 steder, hvor I selftracker. Fælles opsamling.

Opgave 2:

Hvilke forskelle er der på de forskellige metoder til selvoptimering, som de tre film præsenterer?
Klassediskussion

Opgave 3: Samfundstendens

Arbejd i grupper af 4 elever: Filmene italesætter selvoptimering som en konsekvens af en strukturel ændring i samfundet.

Del følgende 4 artikler mellem de 4 elever i gruppen. I skal læse hver jeres artikel og fremlægge den for hinanden bagefter.

1. [Artikel om MUS](#) (medarbejder-udviklings-samtalen)
2. [Artikel om KRAM](#) (Kost, Rygning, Alkohol og Motion)
3. [Artikel om Svend Brinkmanns syn på arbejdsmarkedet](#)
4. [Artikel om iværksætterier som tidstrend](#) fra Euroman (brug unilogin til at logge på infomedia)

Fremlæg indholdet af jeres artikel for de andre, og diskuter følgende punkter:

- Hvor rummeligt vil fremtidens arbejdsmarked (herunder arbejdsgiveren) være overfor medarbejdere, der ikke præsterer godt nok? Inddrag viden fra film 2 og 3 i diskussionen.
- Hvor rummeligt vil fremtidens offentlige sundhedsvæsen være overfor individer, der gør noget ved KRAM-faktorerne?
- Er selftracking eller medarbejder-tracking en uundgåelig del af fremtidens MUS og vores sundhedsvæsen?
- Er Ritalin eller Modafinil en uundgåelig del af fremtidens MUS?
- Hvilken effekt vil det have, hvis vi sygeliggør (medicinerer mod) den præstation, der ligger under middel?
- Ville du tage Ritalin eller Modafinil for at præstere godt i skolen eller på arbejdspladsen?

! Eleverne skal skrive deres svar på spørgsmålene ned !

Fælles opsamling - inden opgave 4 & 5

ELEVOPLÆG, SAMFUNDSFAG: ”HJERNEGYMNASTIK”

Opgave 4:

Se disse 2 klip:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=UFDwUY4WEIQ>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=vyun8lBiBx8>

Hvordan passer kritikken sammen med de ulemper ved selftracking og præstationsfremmende midler, som film 2 og 3 præsenterer os for? *Eleverne skriver deres pointer ned.*

Opgave 5: Gruppearbejde

Hver gruppe arbejder med en af nedenstående problemstillinger, der skal besvares med et lille mundtligt oplæg inklusiv en (powerpoint)præsentation.

- Hvordan passer udviklingen mod selvoptimering med Anthony Giddens beskrivelse af det senmoderne samfund?
- Hvordan kan man problematisere fx MUS, KRAM, selftracking og study drugs med Jürgen Habermas' begreber systemverden og livsverden (og kolonisering af livsverdenen)?
- Hvordan kan man beskrive udviklingen med sociologen Hartmut Rosas begrebsapparat? Brug (fx) begreberne accelerationssamfundet, resonans, fremmedgørelse og asynkron udvikling.
- Hvordan kan vi se på de forskellige cases, der præsenteres i filmen, ud fra sociologen Pierre Bourdieus perspektiv? Er de forskellige felter mulige at se på samlet? Brug (fx) begreberne kapitaler, habitus, felt, doxa og illusio.
- Hvordan kan man anskue det fra et diskursanalytisk perspektiv? Hvordan vil Norman Fairclough eller Michel Foucault se på problemstillingerne, som filmen præsenterer os for? Hvad er det for en magt, der internaliseres, når vi selvovervåger os gennem moderne teknologi? Brug Faircloughs tredimensionelle model og begreberne internalisering af magten og overvågningssamfundet.
- Hvordan vil teoretikeren Mihály Csikszentmihalyi forklare, at man kan blive afhængig af selvoptimerende midler (selftracking eller study drugs)?

Fælles opsamling